

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 03 » 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФ.1 ПЕДАГОГІКА

напряму підготовки 6.020202 «Хореографія»

Педагогічний інститут

Педагогіка: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.020202 «Хореографія»] / О.А. Венгловська, В.І. Дем'яненко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.

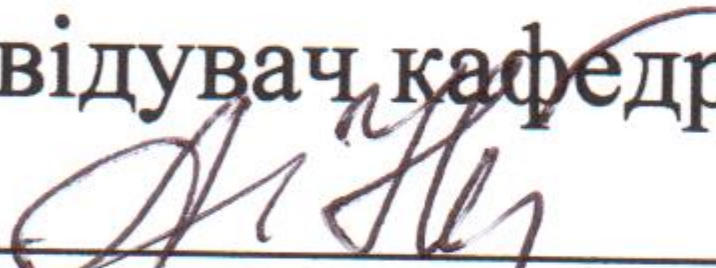
Розробники:

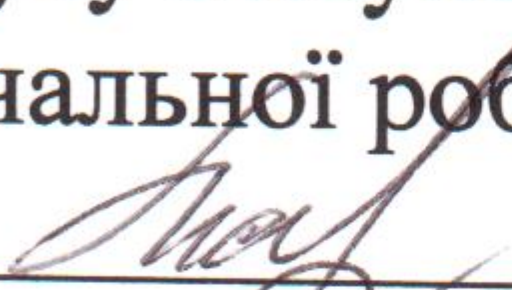
Венгловська Олена Анатоліївна, канд. педагог. наук, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Дем'яненко Валентина Іванівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «02» вересня 2015 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології
 Г.І. Іванюк

Заступник директора Педагогічного
інституту з науково-методичної
та навчальної роботи
 М.М. Машовець

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0202 «Мистецтво»	Обов'язкова навчальна дисципліна формування фахових компетентностей	
	Напрямок підготовки 6.020202 «Хореографія»		
Модулів – 4	<i>Академічна кваліфікація:</i> бакалавр хореографії <i>Професійна кваліфікація:</i> керівник хореографічного колективу	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	1-й
		Лекції	22 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: Перший (бакалаврський)	Семінарські	20 год.
		Самостійна робота	42 год.
		Модульний контроль	6 год.
		Семестровий контроль	30 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Педагогіка»: засвоєння студентами цілісної системи теоретичних знань із педагогіки як науки про освіту впродовж життя людини, особливостей становлення та розвитку педагогічних систем, школи, педагогічної думки та практики, формування у майбутніх фахівців здатності та готовності до їх застосування у професійно-педагогічній діяльності.

Завдання дисципліни:

- ґрунтовне засвоєння студентами основ педагогічної науки, теорії виховання та теорії навчання;
- засвоєння студентами на міждисциплінарному рівні основних педагогічних категорій і понять; цілісної характеристики освіти, в основі якої знаходяться загальнолюдські цінності та досягнення цивілізації;
- свідоме оволодіння студентами теоретичною спадщиною вітчизняних і зарубіжних педагогів;
- формування критичного педагогічного мислення з метою встановлення позитивних і невілювання негативних змін у розвитку певних педагогічних явищ, адаптації прогресивних ідей педагогів минулого у практику сучасних загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів
- усвідомлене засвоєння студентами змісту, організаційних форм і методів навчання і виховання дітей шкільного віку в загальноосвітній школі та позашкільних закладах освіти з метою їх гармонійного виховання;
- формування у студентів розуміння сутності зв'язку між теорією педагогічної науки та практикою педагогічної діяльності;
- формування у студентів готовності до планування виховної і навчальної роботи з дітьми шкільного віку з метою реалізації пізнавальних, розвивальних і виховних аспектів педагогічного процесу, забезпечення особистісно орієнтованого і диференційованого підходів до вихованців;
- розвиток аналітичного педагогічного мислення студентів, формування вміння вивчати та пояснювати педагогічні явища та процеси у їх взаємозв'язку, взаємозалежності;
- стимулювання активної навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- формування дослідницької компетентності (пошук та відбір теоретичних джерел, аналіз, синтез, узагальнення історико-педагогічних явищ і феноменів);
- стимулювання студентів до систематичної самостійної навчальної праці, посилення мотивації учіння, формування самооцінювальних дій;
- виховання у майбутніх педагогів наряду підготовки «Хореографія» відповідального ставлення до професійного навчання.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- ключові поняття педагогічної науки;
- історію виникнення, становлення педагогіки як науки, стан її сучасного розвитку та актуальні проблеми;

- періодизацію розвитку педагогічної думки;
- передумови та чинники, що визначали розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки на різних історико-педагогічних етапах;
- сутнісні ознаки становлення та розвитку гуманістичних ідей у світовій та вітчизняній педагогічній думці;
- передовий педагогічний досвід діяльності педагогів-новаторів;
- системи роботи авторських зарубіжних та вітчизняних шкіл;
- суттєві ознаки особистості як педагогічного феномену, основні фактори, що впливають на її формування і розвиток;
- особливості національної системи виховання, шляхи її реалізації на педагогічній практиці;
- специфіку виховного процесу як педагогічного явища, його закономірності, особливості організації у різних типах загальноосвітніх та позашкільних закладів;
- сутність дидактики як галузі педагогіки, що досліджує проблеми навчання;
- своєрідність навчання як виду пізнавальної діяльності, його суттєві особливості, закономірності та специфіку організації в різних типах загальноосвітніх закладів.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування у майбутніх бакалаврів хореографії **загальної компетентності** складниками якої є: *соціальна* (здатність та готовність до освітньої діяльності, наповненої особистісними сенсами щодо освітнього продукту, до усвідомлення власної освітньої траєкторії та вміння її проектувати, до історико-педагогічної реконструкції, продуктивних ідей людиноцентричної педагогіки минулого, до усвідомлення ціннісно-значущої діяльності в соціальному середовищі), *інформаційна* (здатність і готовність до здобування інформації з різних історико-педагогічних джерел із проблем розвитку різних педагогічних явищ та феноменів, інтерпретації, систематизації, аналізу), *комунікативна* (здатність і готовність до навчальної взаємодії в парі, групі, проектування особистої моделі комунікації в групі (спільноті), з учнями), *самоосвітня* (здатність і готовність до усвідомленого відбору інформації (з різних джерел) та застосування її у професійній діяльності, аналізу, критичного осмислення, виокремлювати, узагальнювати, характеризувати передумови, чинники, суперечності розвитку педагогічної теорії та практики з дотриманням історичної реконструкції) та **професійної компетентності**, а саме: *освітньої* (здатність і готовність до аналізу, порівняння мети, завдань навчання і виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів, систематизації та узагальнення продуктивних педагогічних ідей та систем, виявлення продуктивних ідей педагогіки минулого, що можуть бути адаптовані в сучасний освітній процес ЗНЗ та позашкільних навчальних закладів, проектування різних форм навчально-розвивальної діяльності учнів; професійної взаємодії з батьками учнів), *психологічної* (здатність і готовність до врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів у

процесі організації педагогічної взаємодії), *дидактичної* (здатність та готовність до історичної реконструкції педагогічних ідей і продуктивного досвіду минулого, вивчення перспективного педагогічного досвіду та адаптації його до умов сучасної загальноосвітньої школи, аналізу педагогічних явищ та процесів, пояснення їх сутності, аргументуючи власну точку зору з позиції науки, аналізу та проектування й презентації конспектів уроків та виховних заходів, аналізу педагогічних ситуацій з погляду педагогічної доцільності аналізу й оцінки навчальної діяльності школярів, ефективності організації навчально-виховної роботи на уроці, наукових підходів вивчення розвитку особистості, організації дозвілєвої взаємодії учнів), *рефлексивної* (здатність і готовність до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, творення власного педагогічного досвіду).

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Становлення гуманістичних педагогічних ідей в педагогічній думці IX – XVI ст.

Стадії і джерела розвитку педагогіки. Чинники становлення педагогічної думки IX – XVI ст. Система середньовічних шкіл.

Виховання та навчання у східних слов'ян. Педагогічна думка Київської Русі. Традиційні засади виховання дітей в Київській Русі. Зміст і методика шкільного навчання і виховання в Київській Русі. Перекладна література та перші педагогічні пам'ятки Київської Русі.

Культура епохи європейського Відродження. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження.

Виникнення і роль братських шкіл. Створення козацької педагогіки, її сутність та особливості. Вплив зарубіжної та вітчизняної педагогічної думки окресленого періоду на розвиток педагогіки на інших історико-педагогічних етапах.

Дитиноцентричні підходи до виховання у педагогічній спадщині (Я.А. Коменського, Дж.Локка, Й.Г. Песталоцці).

Тема 2. Становлення модерної педагогічної думки (XIX ст. – початок XX століття)

Реформаторська педагогіка (педагогіка вільного виховання, педагогіка особистості, експериментальна педагогіка). Прагматична педагогіка Дж. Дьюї. Гуманістичні засади освіти і виховання. Рух нового виховання (М. Монтесорі, С. Френе). Ідея цілісного виховання Р. Штайнера. Значення реформаторської педагогіки для розвитку сучасної педагогіки.

Діяльність і антропологічна педагогіка К. Ушинського. Основні положення ідеї народності. Дидактика педагога. Реалізація ідей К. Ушинського у практиці сучасних загальноосвітніх навчальних закладах.

Основні концепції розвитку школи й педагогіки України в середині XIX – на початку XX ст. Педагогічні ідеї у творчості українських педагогів і просвітителів кінця XIX – початку XX століття (Б. Грінченко, Т. Лубенець).

Вплив ідей педагогів кінця XIX – початку XX століття на розвиток сучасної гуманістичної, особистісно орієнтованої освіти.

Ідея національної школи С.Ф. Русової. Педагогічні погляди й просвітницька діяльність перших міністрів освіти (І. Стешенко, І. Огієнко, П. Холодний, М. Василенко) періоду УНР (1917–1920).

Суголосність стратегій, принципів розвитку освіти, педагогічних ідей періоду УНР із сучасними підходами до особистісно орієнтованої освіти.

Тема 3. Українська школа і педагогіка другої половини ХХ – початку ХХІ століття

Національна освіта в 20-ті роки ХХ століття. Уніфікація загальної освіти в 30-ті роки. Особливості становлення освіти у післявоєнний час (кінець 40-х – 50-ті роки). Розвиток освіти і педагогіки в 60-ті роки. Школа і педагогіка України в період Застою (70 – 80-ті роки ХХ століття).

Педагогічна діяльність А. Макаренка. Проблема сімейного виховання («Книга для батьків», «Лекції про виховання дітей»). Теоретико-практична спадщина В. Сухомлинського. В. Сухомлинський про формування гуманної особистості. Морально-трудове, естетичне виховання школярів. Реалізація ідей педагогів ХХ століття у практиці роботи вчителів сучасних початкової школи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Тема 4. Предмет і завдання педагогіки

Педагогіка як наука. Об'єкт, предмет та основні категорії педагогіки. Педагогічний процес як система. Функції і завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Актуальні проблеми сучасної педагогіки.

Тема 5. Методологія педагогіки і методи науково-педагогічного дослідження

Наукові дослідження, їх види. Методологія педагогіки і методи науково-педагогічних досліджень, загальні підходи до їх класифікації. Характеристика основних груп методів науково-педагогічного дослідження. Структура і логіка науково-педагогічного дослідження. Етапи виконання науково-педагогічного дослідження. Результати наукових досліджень (реферати, курсові, бакалаврські, магістерські роботи), їх характеристика.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Дидактика

Тема 6. Дидактика як теорія освіти і навчання

Поняття дидактики. Об'єкт і предмет сучасної дидактики. Основні дидактичні категорії та їх сучасна сутність. Основні тенденції національної системи освіти та завдання дидактики. Сутність і завдання змісту освіти. Основні компоненти змісту освіти. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Державні нормативні документи, що відображають зміст освіти.

Тема 7. Навчання, його теоретична та методологічна основа.

Принципи навчання

Сутність навчання, його методологічна основа. Функції навчання, їх взаємозв'язок. Структура процесу навчання. Характеристика основних

структурних компонентів. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів. Дидактичні принципи та їх класифікація. Система сучасних дидактичних принципів, їх характеристика.

Тема 8. Методи і засоби навчання

Поняття про методи та прийоми навчання. Методи навчання, їх класифікація. Характеристика основних груп методів навчання. Загальні вимоги до використання методів навчання. Поняття про засоби навчання, їх характеристика.

Тема 9. Організаційні форми навчання

Поняття про форми організації навчання. Форми організації навчання, їх характеристика. Класифікація форм організації навчання. Класно-урочна форма навчання в її історичному розвитку. Урок – основна форма організації навчання. Типи уроків, їх структура. Позаурочні форми навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Тема 10. Сутність процесу виховання, його зміст

Процес виховання, його особливості, структура й етапи. Принципи виховання. Мета, завдання та зміст виховання в сучасній школі. Основні напрями виховання: громадянське, моральне, розумове, трудове, естетичне, фізичне, екологічне, правове.

Тема 11. Загальні методи та форми виховання

Поняття про методи, прийоми та засоби виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика основних груп методів виховання. Вибір методів виховання. Організаційні форми виховної роботи. Специфіка позакласної і позашкільної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Позашкільні навчально-виховні заклади.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
лекція		семінари	самостійна робота	МКР	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовий модуль I. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ					
Тема 1. Становлення гуманістичних педагогічних ідей в педагогічній думці IX – XVI ст.	4	2		2	
Тема 2. Становлення модерної педагогічної думки (XIX ст. – початок XX століття)	6	2	2	2	
Тема 3. Українська школа і педагогіка другої половини XX – початку XXI ст.	8	2	2	4	
Модульний контроль	2				2
Разом за змістовим модулем 1	20	6	4	8	2
Змістовий модуль II. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ					
Тема 4. Предмет і завдання педагогіки	10	2	6	4	
Тема 5. Методологія педагогіки і методи науково-педагогічного дослідження	10	2	-	6	
Модульний контроль					-
Разом за змістовим модулем 2	20	4	6	10	-
Змістовий модуль III. ДИДАКТИКА					
Тема 6. Дидактика як теорія освіти і навчання	4	2	-	2	
Тема 7. Навчання, його теоретична та методологічна основа. Принципи навчання	8	2	2	4	
Тема 8. Методи і засоби навчання	4	2	-	2	
Тема 9. Організаційні форми навчання	8	2	2	4	
Модульний контроль	2				2
Разом за змістовим модулем 3	26	8	4	12	2
Змістовий модуль IV. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ					
Тема 10. Сутність процесу виховання, його зміст	10	2	2	6	
Тема 11. Загальні методи та форми виховання	12	2	4	6	
Модульний контроль	2				2
Разом за змістовим модулем 4	24	4	6	12	2
Усього годин	90	22	20	42	6
Модуль 2					
Семестровий контроль	30				
Усього годин	120	22	20	42	6

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Проблема природовідповідного навчання й виховання у поглядах представників європейської педагогічної думки	2
2.	Проблема загальнолюдських цінностей у спадщині українських педагогів	2
3.	Педагогіка як наука і мистецтво	2
4.	Проблеми розвитку і формування особистості в сучасній педагогічній науці та практиці	2
5.	Вікові аспекти розвитку та виховання особистості	2
6.	Технології навчання в сучасній школі	2
7.	Урок як форма організації навчання в загальноосвітній школі	2
8.	Базова культура особистості	2
9.	Робота класного керівника	2
10.	Особистість в системі колективних відносин	2

Самостійна робота

Змістовий модуль I. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота є однією зі складових навчального процесу. При цьому студент набуває навичок самостійно оволодівати історико-педагогічними знаннями, досвідом в їх історичній перспективі; здійснювати аналіз, співставлення, порівняння певних педагогічних явищ в їх ретроспективі.

Метою самостійної роботи є формування пізнавальної активності студентів, формування у них компетенцій роботи з історико-педагогічними джерелами, поглиблення та розширення вже здобутих знань.

Щоб якісно виконати самостійну роботу необхідно: опрацювати рекомендовану літературу, варто занотувати власні міркування та узагальнення, що виникають у процесі роботи з теоретичними джерелами, обґрунтовуючи їх теоретичними положеннями.

За результатами самостійного опрацювання теоретичних джерел: **скласти довідник «Внесок українських педагогів у розвиток освіти».**

Укладати довідник необхідно з дотриманням певної структури, яка включає такі складники як:

- титульна сторінка,
- вступ,
- зміст,
- персоналії педагогів,

– список використаної літератури.

Розкриваючи внесок педагога, дотримуйтесь такого алгоритму, ПП педагога, його фото, відомості про життєві віхи, сферу наукових інтересів, публікації, цікаві факти з життя педагога, крилаті вислови щодо навчання і виховання дітей.

Оцінка оформлення і виконання роботи здійснюється за критеріями:

1. Актуальність й значимість роботи – 7 балів.
2. Самостійність, закінченість – 8 балів.
3. Рівень творчості, оригінальність – 7 балів.
4. Логіка викладу матеріалу – 8 балів.
5. Презентація та захист роботи – 10 балів.

Форма подання результатів виконаної роботи: для виконання завдання доцільно використовувати програми Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft PowerPoint). Довідник може бути представлений у вигляді брошури, презентації, буклету, педагогічного календаря, тематичного випуску газет та ін.

Змістовий модуль II. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Підготувати есе на одну із запропонованих тем, дотримуючись вимог до цього виду робіт.

Орієнтовна тематика:

1. Педагогіка як наука та мистецтво.
2. Особливості педагогічної науки на сучасному етапі.
3. Роль народної педагогіки у формуванні духовності підростаючого покоління.
4. Місце педагогіки в системі наук про людину.
5. Вплив політики й ідеології суспільства на характер виховання і розробку педагогічної теорії.
6. Значущість педагогічної науки у соціально-економічному розвитку українського суспільства.
7. Вплив діяльності учителя-вихователя на соціальний розвиток суспільства.
8. Вплив соціального середовища на розвиток особистості учня.
9. Роль спадковості й середовища у формуванні особистості.
10. Вплив особистості педагога на становлення особистості вихованця.
11. Вплив негативних факторів середовища на розвиток особистості дитини.
12. Виховання як вирішальний фактор у розвитку і формуванні особистості людини.
13. Вплив діяльності особистості на її розвиток.
14. Народні уявлення про основні чинники формування особистості.
15. Зарубіжні теорії розвитку особистості.
16. Вплив умов життя міста (села) на становлення особистості.

17. Роль етнокультурного середовища у процесі соціалізації людини.
18. Врахування вікових особливостей дітей у педагогічній діяльності.
19. Вікова періодизація розвитку особистості.
20. Суспільно-економічні передумови необхідності всебічного і гармонійного розвитку особистості.
21. Всебічний і гармонійний розвиток особистості як основна мета сучасного виховання.
22. Особливості розвитку освіти в м. Києві (рідному місті чи селі).
23. Педагогічний процес як система.
24. Розвиток особистості в педагогічному процесі.
25. Педагог як суб'єкт педагогічного процесу.
26. Стратегічні завдання реформування системи освіти в Україні.

Критерії оцінювання есе

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Висвітлення загального підходу до теми, формулювання завдання (питань, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження)	4 бали
2.	Структурування есе (вступ, основна частина, висновок)	4 бали
3.	Використання вагомих аргументів і фактів, які підтверджуватимуть головні ідеї	5 балів
4.	Використання афоризмів і цитат	3 бали
5.	Творчість, оригінальність, самостійність мислення	5 балів
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення роботи (титульний аркуш, абзацне членування тексту, дотримання правил цитування, оформлення посилань, списку використаних джерел).	4 бали
7.	Захист есе	5 балів
Всього:		30 балів

Змістовий модуль III. ДИДАКТИКА

Ознайомитись із передовим педагогічним досвідом вчителя хореографії загальноосвітнього навчального закладу (або позашкільної установи) і оформити інформаційну картку передового педагогічного досвіду:

№ з/п	Основні характеристики досвіду	Максимальна кількість балів за виконану роботу
1.	Назва досвіду, його автор, відомості про нього (прізвище, ім'я, по батькові, освіта, педагогічний стаж, звання, місце роботи, посада, назва ЗНЗ або ПНЗ). Адресна спрямованість	5 балів
2.	Актуальність	5 балів
3.	Провідна ідея	5 балів
4.	Технологія	5 балів
5.	Результативність	5 балів
6.	Теоретична і практична значущість	5 балів
Всього:		30 балів

Змістовий модуль IV. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Груповий (або індивідуальний) проект виховного заходу естетичного спрямування

Вимоги до виконання роботи:

1. Обрати тему виховного заходу, клас (за вибором студента).
2. Сформулювати мету заходу, зазначити використане обладнання та опрацьовані джерела.
3. Визначитись із формою організації виховного заходу, методами його проведення.
4. Коротко означити хід виховного заходу, який має охоплювати його головні етапи.
5. Підготувати презентацію роботи, дотримуючись відповідних вимог.

Оцінка оформлення і виконання роботи здійснюється за критеріями:

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Актуальність і значимість обраної теми, реалізація поставленої мети	5 балів
2.	Врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, їх інтерсів, уподобань в ході проведення виховного заходу	5 балів
3.	Доцільність обраної форми проведення виховного заходу відповідно до його теми та мети. Психолого-педагогічне забезпечення цілісності та завершеності виховного заходу	5 балів
4.	Раціональність і ефективність використаних методів, прийомів та засобів виховання	5 балів
5.	Креативність, самостійність, новизна	5 балів
6.	Презентація роботи	5 балів
Всього:		30 балів

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація, використання комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація);
- практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науковими джерелами, виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальна дискусія, пізнавальна гра, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності: роз'яснення значимості учіння, пред'явлення навчальних вимог, заохочення й осудження в учінні.

9. Методи контролю

Метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод програмованого контролю, метод самоконтролю, модульні контрольні роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Макс. кільк. балів	Екз.	Сума		
Форми роботи	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV					
Лекції	T 1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		11	40	100
	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1				
Семінарські заняття	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1		10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	110		
Самостійна робота	30			30			30				30			120		
МКР	25			25				25				75				
ВСЬОГО – 316 б. РК – 5,26																

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою Університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	

FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

12. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: підручник / Л.В. Артемова. – К.: Либідь, 2006. – 424 с.*
2. Волкова Н.П. Педагогіка: Навчальний посібник / Н.П. Волкова – 2-ге видання, перероблене, доповнене. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с. (Альмаматер).*
3. Історія української школи і педагогіки: хрестоматія / Уклад. : О.О. Любар; За ред. В.Г. Кременя. – К. : Знання, 2005. – 767 с.*
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка: Підручник / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).*
5. Левківський М.В. Історія педагогіки: Навч.-метод. посібник. / М.В. Левківський. – Вид. 3-є, доп. навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 190 с.*
6. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб / Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. [За ред. О.О. Любара]. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 450 с. – (Вища освіта ХХІ століття).*
7. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. / О.О. Любар, М.Г. Стельмахович, Д.Е. Федоренко. – Київ: Знання, 2006. – 447 с.*
8. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.Є. Мойсеюк – 5-є вид., доповнене і переробл. – К.: ВАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2007. – 656 с.*
9. Фіцула М.М. Педагогіка: навчальний посібник / М.М. Фіцула – Видання 2-ге, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав, 2006. – 560 с. (Альма-матер).*

Допоміжна:

1. Бондар А.Д. Розвиток суспільного виховання в Українській РСР (1917 – 1967) / А.Д. Бондар. – К.: КГУ. – 1968. – 227 с.[□]
2. Венгловська О.А. Педагогічне просвітництво Тимофія Лубенця (кінець XIX – перша третина XX століття) / О.А. Венгловська // Освітологічний дискурс: електронне наукове фахове видання (2). с. 12-22[□].
3. Джаман Т.В. Історія педагогіки України: навчальний посібник / Т.В. Джаман. – Новий Світ, 2000. – 223 с.[□]
4. Джурицкий А.Н. История зарубежной педагогики: Учебное пособие для студ. вузов, обучающихся по пед. спец. / А.Н. Джурицкий. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 431 с.[□]
5. Зайченко І.В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.В. Зайченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 624 с.*
6. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. / І.В. Зайченко. – К.: «Освіта України», «КНТ» 2008. – 528 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/626694/>
7. Іванюк Г.І. Педагогіка. Модуль «Основи педагогіки», «Теорія виховання»: навчальний посібник / Г.І. Іванюк, С.М. Мартиненко. – К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2006. – 64 с.**
8. Кузьмінський А.І. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум / А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).*
9. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник / С.П. Максимюк. – К.: Кондор, 2005. – 667 с. – Тема 3. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/626701/>
10. Мартиненко С.М. Загальна педагогіка: Навч. посіб. / С.М. Мартиненко, Л.Л. Хоружа К.: МАУП, 2003. – 176 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/147696/>
11. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко – 2-ге вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2006. – 700 с. – (навчально-методичний комплекс з педагогіки).**
12. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник / О.П. Рудницька. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2005. – 360 с.*
13. Сбруєва А.А. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навчальний посібник. / А.А. Сбруєва, М.Ю. Рисіна. – Суми: СумДПУ, 2000. – 208 с.[□]

[□] Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського

[□] Електронний репозиторій Київського університету імені Бориса Грінченка

* Бібліотека Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

** Бібліотечний фонд кафедри педагогіки та психології

14.Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: навч. посіб. / Від упорядників, вступні нариси та упорядкув. З.Н. Борисової, В.У. Кузьменко; За заг. ред. З.Н. Борисової. – К.: Вища шк., 2004. С. 157 – 159.*

15.Хрестоматія з української класичної педагогіки: К.Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Уклад. В.П. Кравець, О.І. Мелешко. – К.: Грамота, 2008. – 768 с.*

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка»

Разом: 120 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., МКР – 6 год., самостійна робота – 42 год., семестровий контроль – 30 год., екзамен

Модуль	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ			ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ			ДИДАКТИКА			ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ		
Кількість балів за модуль	80 балів			90 балів			81 бал			90 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Теми лекцій	Становлення гуманістичних педагогічних ідей в педагогічній думці IX – XVI ст.	Становлення модерної педагогічної думки (XIX ст. – початок XX століття)	Українська школа і педагогіка другої половини XX – початку XXI ст.	Предмет і завдання педагогіки	Методологія педагогіки і методи науково-педагогічного дослідження	Дидактика як теорія освіти і навчання	Навчання, його теоретична та методологічна основа. Принципи навчання	Методи і засоби навчання	Організаційні форми навчання	Сутність процесу виховання, його зміст	Загальні методи та форми виховання	
11 балів	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми семінарських занять		Проблема природовідповідного навчання у вихованні у поглядах представників європейської педагогічної думки	Проблема загальнолюдських цінностей у спадщині українських педагогів	Педагогіка як наука і мистецтво	Проблеми розвитку і формування особистості в сучасній педагогічній науці та практиці	Вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості	Технології навчання в сучасній школі	Урок як форма організації навчання в загальноосвітній школі	Базова культура особистості	Робота класного керівника	Особистість в системі колективних віднові	
110 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Самостійна робота	30 балів			30 балів			30 балів			30 балів		
120 балів	30 балів			30 балів			30 балів			30 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1			Модульна контрольна робота № 2			Модульна контрольна робота № 3			Модульна контрольна робота № 3		
75 балів	25 балів			25 балів			25 балів			25 балів		
Екзамен	40 балів			40 балів			40 балів			40 балів		

Дисципліна з екзаменом 316 : 60 = 5,26